

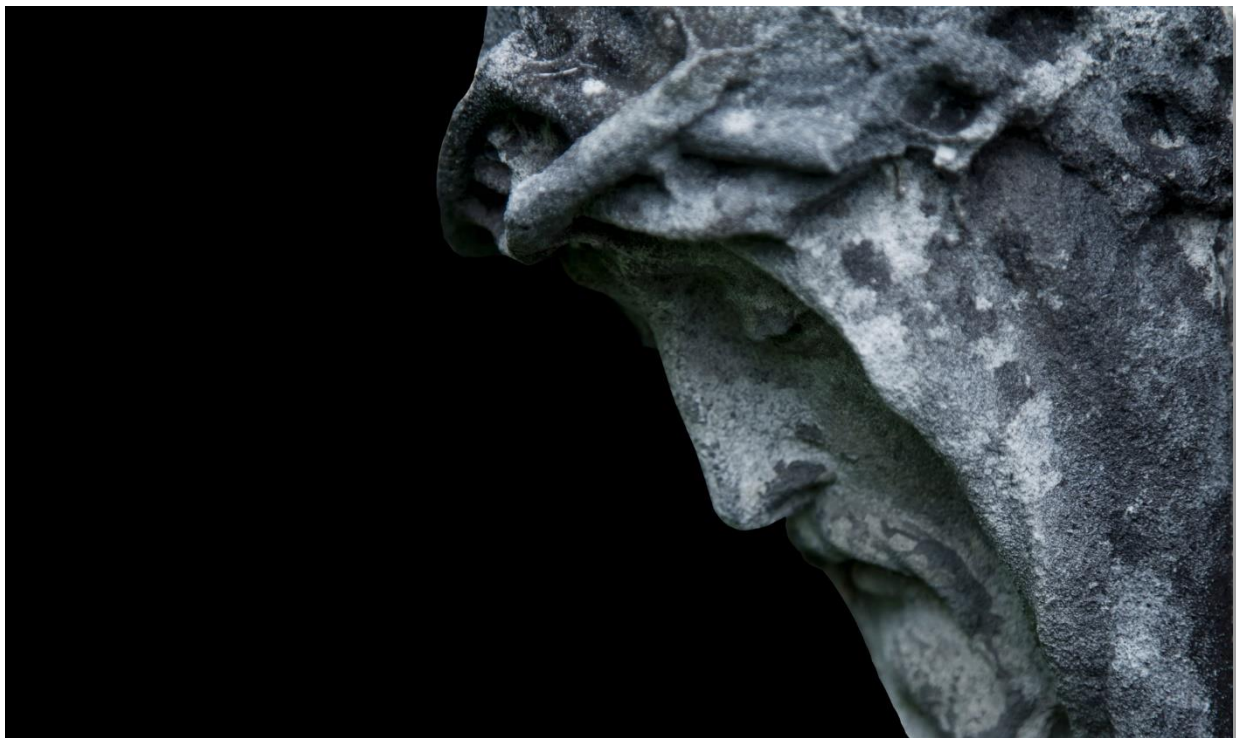

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Jn 19,17-30

Nagypéntek („B” év)

Beteljesedett.

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Beteljesedett.

A keresztet ő maga vitte, míg oda nem ért az úgynevezett Koponyák helyére, amelyet héberül Golgotának hívnak. Ott keresztre feszítették őt, s két másikat is vele, jobb és bal felől, Jézust meg középen. Pilátus feliratot is készített, és a keresztfára tétette. Ez volt ráírva: „A názáreti Jézus, a zsidók királya.” A feliratot sokan olvasták a zsidók közül, mert az a hely, ahol Jézust megfeszítették, közel volt a városhoz. Héberül, latinul és görögül volt felírva. A zsidó főpapok kérték Pilátust: „Ne azt írd: »A zsidók királya«, hanem hogy ő mondta: »A zsidók királya vagyok!«” Pilátus azonban ezt válaszolta: „Amit írtam, megírtam.”

A katonák pedig, miután Jézust keresztre feszítették, fogták a ruháit, négy felé osztották, mindegyik katonának egy részt. Azután a köntöse következett. A köntös varratlan volt, egy darabból szabva, ezért így szóltak egymáshoz: „Ezt ne vágjuk szét, inkább vessünk rá sorsot, hogy kié legyen!” Így beteljesedett az Írás: „Szétosztották maguk között ruháimat, s a köntösömre sorsot vetettek.” A katonák pontosan ezt tették.

Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége, és Mária Magdolna. Amikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: „Asszony, íme, a te fiad!” Azután a tanítványhoz szólt: „Íme, a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.

Jézus tudta, hogy minden beteljesedett. De hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjazom.” Volt ott egy ecettel telt edény. Belemártottak egy szivacsot, izsópra tűzték és a szájához emelték. Mikor Jézus megízlelte az ecetet, így szólt: „Beteljesedett!” És fejét lehajtva kilehelte lelkét.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹⁷ καὶ βαστάζων αὐτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα,

És hordozva magától a keresztet kiment a Koponyák helyének mondott helyre, amit héberül Golgotának mondanak,

¹⁸ ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
ahol keresztre feszítették őt, és vele két másikat innen és innen (egyik és másik oldalról), Jézust pedig középen.

¹⁹ ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Pilátus pedig írt egy feliratot is és a keresztre tette: volt pedig megírva: a názáreti Jézus a zsidók királya.

²⁰ τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ῥωμαϊστὶ, Ἑλληνιστὶ.

Ezt a feliratot tehát sokan olvasták a zsidók közül, mert közel volt a városhoz a hely, ahol Jézus keresztre feszítettetett, és (a felirat) héberül, latinul, görögül volt megírva.

²¹ ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφει· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ’ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων εἰμί.

Mondták tehát Pilátusnak a zsidók főpapjai: „Ne írd: ’a zsidók királya’, hanem, hogy amaz mondta: »a zsidók királya vagyok«!”

²² ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὁ γέγραφα γέγραφα.

Válaszolt Pilátus: „Amit megírtam, megírtam.”

²³ οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι’ ὅλου·

A katonák tehát, miután keresztre feszítették Jézust, fogták a ruháit és négy részre tették (osztották), mindegyik katonának egy részt, (fogták) a köntöst is. A köntös pedig varratlan volt, felülről egybeszöve egészében.

²⁴ εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἢ λέγουσα Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

Mondták tehát egymásnak: „Ne szakítsuk szét azt, hanem vessünk sorsot rá, hogy kié legyen”, hogy az írás beteljesüljön, ami mondva van: „Szétosztották ruháimat maguknak és a ruhámra sorsot vetettek.” A katonák tehát valóban megtették ezeket.

²⁵ Ειστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

Állt pedig Jézus keresztyénél az édesanyja és az édesanyjának nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna.

²⁶ Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα λέγει τῇ μητρὶ Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου.

Jézus tehát látva az édesanyját és a mellette álló tanítványt, akit szeretett, mondja az édesanyjának: „Asszony, íme, a fiad.”

²⁷ εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

Majd mondja a tanítványnak: „Íme, az édesanyád.” És attól az órától fogva a tanítvány a magáéba (az övéi közé) fogadta őt.

²⁸ Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ λέγει· Διψῶ.

Ezután látva Jézus, hogy már minden beteljesedett, hogy beteljesedjék az Írás mondja: „Szomjazom.”

²⁹ σκεῦος ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.

Volt ott egy edény teli savanyú borral, egy savanyú borral teli szivacsot körülkötve tehát egy izsópra odanyújtották a szájához.

³⁰ ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

Amikor tehát megkapta a savanyú bort, Jézus mondta: „Beteljesedett!” És lehajtva a fejét átadta a lelket.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹⁷ ET BAIULANS SIBI CRUCEM EXIVIT IN EUM, QUI DICITUR CALVARIAE LOCUM, QUOD HEBRAICE DICITUR GOLGOTHA,

¹⁷ Maga vitte keresztyét, míg oda nem ért az úgynevezett Koponyák helyére, amelyet héberül Golgotának hívnak.

¹⁷ Ő pedig keresztyét hordozva kiment az úgynevezett Koponyahelyre, amelyet héberül Golgotának neveznek.

¹⁷ Ő keresztyét hordozva kiment az úgynevezett Koponyahelyre, melynek héber neve Golgota.

¹⁷ *És emelvén az ő keresztfáját, méne az úgynevezett Koponya helyére, a melyet héberül Golgothának hívnak:*

¹⁷ Ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett „Koponya” helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek.

¹⁸ UBI EUM CRUCIFIXERUNT ET CUM EO ALIOS DUOS HINC ET HINC, MEDIUM AUTEM IESUM.

¹⁸ Ott keresztre feszítették, s két másikat is vele, jobb és bal felől, Jézust meg középen.

¹⁸ Ott keresztre feszítették őt, és vele másik kettőt kétfelől, Jézust pedig középen.

¹⁸ *Ott keresztre feszítették és két másikat is vele jobb és bal felől, középen pedig Jézust.*

¹⁸ *A hol megfeszíték őt, és ő vele más kettőt, egyfelől, és másfelől, középen pedig Jézust.*

¹⁸ Ott megfeszítették, és vele másik kettőt jobbról-balról; középen volt Jézus.

¹⁹ SCRIPSIT AUTEM ET TITULUM PILATUS ET POSUIT SUPER CRUCEM; ERAT AUTEM SCRIPTUM: “IESUS NAZARENUS REX IUDAEORUM”.

¹⁹ Pilátus feliratot is készített, és a keresztfára erősítette. Ez volt a felirat: "A názáreti Jézus, a zsidók királya!"

¹⁹ Pilátus egy feliratot is készített, és a keresztre helyeztette. Ez volt ráírva: »A Názáreti Jézus, a zsidók királya.«

¹⁹ *Pilátus táblát is készített és a keresztfára erősítette.*

¹⁹ *Pilátus pedig címet is íra, és feltevé a keresztfára. Ez vala pedig az írás: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA.*

¹⁹ Pilátus feliratot is készített, és ráerősítette a keresztre. Ez volt ráírva: „A Názáreti Jézus, a zsidók királya.”

²⁰ HUNC ERGO TITULUM MULTI LEGERUNT IUDAEORUM, QUIA PROPE CIVITATEM ERAT LOCUS, UBI CRUCIFIXUS EST IESUS; ET ERAT SCRIPTUM HEBRAICE, LATINE, GRAECE.

²⁰ A feliratot sokan olvasták a zsidók közül, mert az a hely, ahol fölfeszítették Jézust, közel volt a városhoz, héberül, latinul és görögül volt írva.

²⁰ Ezt a feliratot tehát sokan olvasták a zsidók közül, mert közel volt a városhoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust. Héberül, latinul és görögül volt írva.

²⁰ *Ez volt ráírva: „A názáreti Jézus, a zsidók királya.” Sok zsidó olvasta ezt a táblát, mert az a hely, ahol Jézust keresztre feszítették, közel volt a városhoz. Héberül, latinul és görögül volt írva.*

²⁰ *Sokan olvasák azért e címet a zsidók közül; mivelhogy közel vala a városhoz az a hely, a hol Jézus megfeszített vala: és héberül, görögül és latinul vala az írva.*

²⁰ A zsidók közül sokan olvasták ezt a feliratot, ami héberül, latinul és görögül volt írva, ugyanis közel volt a városhoz az a hely, ahol Jézust megfeszítették.

²¹ DICEBANT ERGO PILATO PONTIFICES IUDAEORUM: “NOLI SCRIBERE: REX IUDAEORUM, SED: IPSE DIXIT: “REX SUM IUDAEORUM””.

²¹ A zsidó főpapok azért kérték Pilátust: "Ne azt írd, hogy a zsidók királya, hanem azt, hogy azt mondta magáról: a zsidók királya vagyok."

²¹ A zsidók főpapjai ezért arra kérték Pilátust: »Ne azt írd: A zsidók királya, hanem: Ez azt mondta: ‘A zsidók királya vagyok!’«

²¹ *Ezért a zsidó főpapok kérték Pilátust: „Ne így írd: a zsidók királya, hanem, hogy azt mondta magáról: a zsidók királya vagyok.”*

²¹ *Mondának azért Pilátusnak a zsidók papifejedelmei: Ne írd: A zsidók királya; hanem hogy ő mondotta: A zsidók királya vagyok.*

²¹ A zsidók főpapjai akkor szóltak Pilátusnak: – Ne hagyd, hogy ez álljon a feliraton: „A zsidók királya!” – hanem ahogy ő mondta: „A zsidók királya vagyok.” –

²² RESPONDIT PILATUS: “QUOD SCRIPSI, SCRIPSI!”.

²² De Pilátus azt felelte: "Amit írtam, azt megírtam!"

²² Pilátus azt felelte: »Amit írtam, azt megírtam!«

²² *Pilátus elutasította őket: „Amit írtam, megírtam.”*

²² *Felele Pilátus: A mit megírtam, megírtam.*

²² Amit írtam, megírtam – válaszolta Pilátus.

²³ MILITES ERGO CUM CRUCIFIXISSENT IESUM, ACCEPERUNT VESTIMENTA EIUS ET FECERUNT QUATTUOR PARTES, UNICUIQUE MILITI PARTEM, ET TUNICAM. ERAT AUTEM TUNICA INCONSUTILIS, DESUPER CONTEXTA PER TOTUM.

²³ Amikor a katonák fölfeszítették Jézust, fogták ruhadarabjait és négy részre osztották, minden katonának egy-egy részt, majd a köntösét is. A köntöse varratlan volt, egy darabból szőve.

²³ A katonák pedig, miután megfeszítették Jézust, fogták a ruháit, elosztották négy felé, minden katonának egy részt, azután fogták a köntöst is. A köntös varratlan volt, felülről egy darabban szőve.

²³ *Jézus keresztre feszítése után a katonák fogták ruháit és köntösét. Ruháit négy részre osztották, minden katonának egy részt. Köntöse varratlan volt, végig egy darabból szőve.*

²³ *A vitézek azért, mikor megfeszítették Jézust, vevék az ő ruháit, és négy részre oszták, egy részt mindenik vitéznek, és a köntösét. A köntös pedig varrástalan vala, felülről mindvégig szövött.*

²³ A katonák pedig, miután keresztre feszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy-egy részt. Fogták az ingét is, de mivel az ing varratlan volt, felülről végig egybeszőve,

²⁴ DIXERUNT ERGO AD INVICEM: “NON SCINDAMUS EAM, SED SORTIAMUR DE ILLA, CUIUS SIT”, UT SCRIPTURA IMPLEATUR DICENS: “PARTITI SUNT VESTIMENTA MEA SIBI ET IN VESTEM MEAM MISERUNT SORTEM”. ET MILITES QUIDEM HAEC FECERUNT.

²⁴ Ezért megegyeztek egymás közt: "Ne hasítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen." Így teljesedett be az Írás: Ruhámon megosztottak egymás közt, és köntösömrre sorsot vetettek. A katonák valóban így tettek.

²⁴ Ezért azt mondták egymásnak: »Ezt ne vágjuk szét, inkább vessünk rá sorsot, kié legyen!« Ez azért történt, hogy beteljesedjék az Írás, amely így szól: A katonák tehát ezt tették. »Elosztották maguk között ruháimat, és köntösömrre sorsot vetettek«.

²⁴ *Megbeszélték egymás közt: „Ne hasítsuk szét, vessünk rá sorsot, kié legyen.” Így teljesedett be az Írás: „Elosztották ruháimat maguk között, és sorsot vetettek köntösöm fölé.” A katonák így is tettek.*

²⁴ *Mondának azért egymásnak: Ezt ne hasogassuk el, hanem vessünk sorsot rá, kié legyen. Hogy beteljesedjék az írás, a mely ezt mondja: Megosztottak ruháimon, és a köntösömrre sorsot vetettek. A vitézek tehát ezeket művelék.*

²⁴ ezt mondták egymásnak: – Ne hasítsuk el, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen! Így teljesedett be az Írás: Elosztották ruháimat maguk között, és ingemre sorsot vetettek. Ezt tették a katonák.

²⁵ STABANT AUTEM IUXTA CRUCEM IESU MATER EIUS ET SOROR MATRIS EIUS, MARIA CLEOPAE, ET MARIA MAGDALENE.

²⁵ Jézus keresztje alatt ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, aki Kleofás felesége volt és Mária Magdolna.

²⁵ Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna.

²⁵ *Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére Mária, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna.*

²⁵ *A Jézus keresztje alatt pedig ott állottak vala az ő anyja, és az ő anyjának nőtestvére; Mária, a Kleopás felesége, és Mária Magdaléna.*

²⁵ Jézus keresztjénél ott állt anyja, és anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége, valamint a magdalai Mária.

²⁶ CUM VIDISSET ERGO IESUS MATREM ET DISCIPULUM STANTEM, QUEM DILIGEBAT, DICIT MATRI: “MULIER, ECCE FILIUS TUUS”.

²⁶ Amikor Jézus látta, hogy ott áll az anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: "Asszony, nézd, a fiad!"

²⁶ Amikor Jézus meglátta anyját és az ott álló tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: »Asszony, íme, a te fiad!«

²⁶ *Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!”*

²⁶ *Jézus azért, mikor látja vala, hogy ott áll az ő anyja és az a tanítvány, a kit szeret vala, monda az ő anyjának: Asszony, ímhol a te fiad!*

²⁶ Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: – Asszony, íme, a te fiad!

²⁷ DEINDE DICIT DISCIPULO: “ECCE MATER TUA”. ET EX ILLA HORA ACCEPIT EAM DISCIPULUS IN SUA.

²⁷ Aztán a tanítványhoz fordult: "Nézd, az anyád!" Attól az órától fogva házába fogadta a tanítvány.

²⁷ Azután azt mondta a tanítványnak: »Íme, a te anyád!« És attól az órától magához vette őt a tanítvány.

²⁷ *Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.*

²⁷ *Azután monda a tanítványnak: Ímhol a te anyád! És ettől az órától magához fogadta azt az a tanítvány.*

²⁷ Azután így szólt a tanítványhoz: – Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva magához fogadta őt az a tanítvány.

²⁸ POST HOC SCIENS IESUS QUIA IAM OMNIA CONSUMMATA SUNT, UT CONSUMMARETUR SCRIPTURA, DICIT: “SITIO”.

²⁸ Jézus tudta, hogy már minden beteljesedett. De hogy egészen beteljesedjék az Írás, megszólalt: "Szomjazom!"

²⁸ Ezután Jézus, aki tudta, hogy már minden bevégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: »Szomjazom!«

²⁸ *Jézus tudta, hogy már minden beteljesedett. Ezért, hogy az Írás egészen beteljesedjék, szólt: „Szomjazom!”*

²⁸ *Ezután tudván Jézus, hogy immár minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az írás, monda: Szomjúhozom.*

²⁸ Ezután Jézus, mivel tudta, hogy már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: – Szomjazom!

²⁹ VAS POSITUM ERAT ACETO PLENUM; SPONGIAM ERGO PLENAM ACETO HYSSOPO CIRCUMPONENTES, OBTULERUNT ORI EIUS.

²⁹ Volt ott egy ecettel teli edény. Belemártottak egy szivacsot, izsópra tűzték és a szájához emelték.

²⁹ Volt ott egy ecettel teli edény. Ezért ecettel telt szivacsot tűztek egy izsópra, és a szájához nyújtották.

²⁹ *Volt ott egy ecettel telt edény. Izsópra tűztek egy ecettel átítatott szivacsot és szájához emelték.*

²⁹ *Vala pedig ott egy ecettel teli edény. Azok azért szivacsot töltvén meg ecettel, és izsópra tévén azt, oda vivék az ő szájához.*

²⁹ Volt ott egy silány borral teli edény. Izsópra tűztek egy borral átítatott szivacsot, és a szájához tartották.

³⁰ CUM ERGO ACCEPISSET ACETUM, IESUS DIXIT: “CONSUMMATUM EST!”. ET INCLINATO CAPITE TRADIDIT SPIRITUM.

³⁰ Amint Jézus megízlelte az ecetet, így szólt: "Beteljesedett!" Aztán lehajtotta fejét és kilehelte lelkét.

³⁰ Amikor Jézus az ecetet megízlelte, azt mondta: »Beteljesedett!« És fejét lehajtva kilehelte lelkét.

³⁰ Amint Jézus az ecetet megízlelte, így szólt: „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét.

³⁰ Mikor azért elvette Jézus az ecetet, monda: Elvégeztetett! És lehajtván fejét, kibocsátá lelkét.

³⁰ Miután Jézus elfogadta, ezt mondta: – Elvégeztetett! És fejét lehajtva, kiadta lelkét.

1.3. BEHATÁROLÁS

János evangéliuma a szenvedéstörténetet a Jn 18-19. fejezetekben mondja el. A pilátusi ítélethozatalt követően (Jn 19,13-16) a szerző a Golgota megrendítő epizódját írja le részletesen a Jn 19,17-30. versek között. Azt követően pedig a meghalt Mester oldalának lándzsával való átszúrását (Jn 19,31-37), végül pedig az Úr holttestének eltemetését (Jn 19,38-42) beszéli el.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

János evangélista Jézus utolsó szavaival hangsúlyozza, hogy

– Végrendeletül édesanyjára bízta János apostolt, a tanítványára pedig Máriát. Ezzel meghív mindenkit arra, hogy forduljon bizalommal Máriához mint lelki édesanyjához. A tanítvány pedig övéi közé (a saját otthonába, dolgaiba) befogadja Máriát, vagyis mindenben ráhagyatkozik.

– Jézus szomjazza az emberek hitét, szeretetét (vö. Jn 4,7). Mindannyiunk küldetése tehát, hogy csillapítsuk Jézusnak ezt a szomjúságát a szegényeket szolgálva, ahogy Szent Kalkuttai Teréz anya is tanítja.

– Az Úr beteljesítette az ószövetségi ígéreteket. Istennek az összes ígérete beteljesült a megtestesült és a keresztre feszített Igében (vö. Jn 19,24.28.30; 2Kor 1,19-20).

Továbbá, Jézus lehajtott feje az Úr alázatát, egyszerűségét, emberségét jelzi, akinek ugyan nincs hová lehajtania a fejét (Mt 8,20), de aki a kereszten is dicsőséges Királyként uralkodik. Hiszen Isten szeretete ragyog fel a Fiú által (vö. Jn 3,16), aki mindenét odaadja nekünk: édesanyját, Szentlelkét, életét, testét és véréit.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

λέγει (*legetj*) mondja (Jn 19,26-28)

Fontos megjegyeznünk, hogy Jézus utolsó szavait egyedül János vezeti be ezzel a jelen idejű kifejezéssel, még hozzá három alkalommal is (Jn 19,26-28). A többi evangélista múlt idejű szavakat használ (Mt 27,46; Mk 15,34; Lk 23,34.43.46), illetve János is egyszer a múlt idejű formát (Jn 19,30). Ezzel az evangélista azt kívánja hangsúlyozni finoman, hogy Jézus bizonyos értelemben folyamatosan, most is mondja, megszólítva az evangélium olvasóit, hogy Mária a mi édesanyánk is, mi az ő lelki gyermekei vagyunk, illetve, hogy szomjazza a hitünket, a szeretetünket.

Γύναι (*günáj*): Asszony (Jn 19,26)

Ez a kifejezés ebben a formában hatszor jelenik meg János evangéliumában, s mindig Jézus ajkán hangzik el. A Mester megszólítja édesanyját a kánai menyegzőn, hogy még nem jött el az ő órája (Jn 2,4), illetve a keresztnél, amikor pedig beteljesült ez a titokzatos óra, ami Jézus kereszthalálára utal, s Máriát a szeretett tanítványára bízta, a tanítványt pedig édesanyjára (Jn 19,26). Továbbá így fordul a samariai asszonyhoz is, arra hívva őt, hogy higgyen benne (Jn 4,21), majd a házasságtörő nőhöz is megbocsátva neki (Jn 8,10). Végül pedig az üres sír közelében azt a Mária Magdolnát is így szólítja meg a feltámadás örömhírével megvigasztalva (Jn 20,13.15), aki a kereszt alatt is ott állt hallva szintén az Úr édesanyjának mondott szavakat (Jn 19,25-26).

προσηνεγκαν (*proszénekan*): odanyújtották, odavitték, bemutatják (Jn 19,29)

A szó első előfordulási helyén az evangéliumokban a napkeleti bölcsek hódolatát mutatja, akik a kised Jézusnak ajándékba visznek aranyat, tömjént és mirhát áldozatuk és hódolatuk jeleként (Mt 2,11). Az utolsó alkalommal viszont az evangéliumokban János annak kapcsán használja e kifejezést, hogy a katonák savanyú borral teli szivacsot nyújtanak Jézus szájához egy izsópon (Jn 19,29). E szó titokzatosan összekapcsolja tehát a megszületett és a keresztre feszített Megváltó titkát, akihez a pogányok is odamennek, hogy imádják őt, mint a napkeleti bölcsek, illetve, hogy csillapítsák szomját, mint a katonák. Mind a két epizód mutatja Jézus királyi mivoltát is, aki mindenkiért megszületett és mindenkiért meghalt a kereszten.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok János evangéliumán belül

Jn 2,4 Jézus azt felelte: „Mit akarsz tőlem, asszony! Még nem jött el az én óráim.”

Jn 3,21.35-36 Aki ellenben az igazsághoz szabja tetteit, a világosságra megy, hadd derüljön fény a tetteire, amelyeket az Istenben vitt végbe. (...) Az Atya szereti a Fiút, s mindent a kezébe adott. Aki hisz a Fiúban, az örökké él. Aki azonban nem hisz a Fiúban, az nem látja meg az életet, az Isten haragja száll rá.

Jn 4,34 Jézus erre megmagyarázta: „Az én eledelem, hogy annak akaratát teljesítsem, aki küldött, s elvégezzem, amit rám bízott.

Jn 10,17-18 Azért szeret az Atya, mert odaadom az életemet, hogy majd újra visszavegyem. Nem veszi el tőlem senki, magam adom oda, mert van rá hatalmam, hogy odaadjam, és van rá hatalmam, hogy visszavegyem. Ezt a parancsot kaptam az Atyától.

Jn 13,23 A tanítványok közül az egyik, akit kedvelt Jézus, az asztalnál Jézus mellett ült.

Jn 17,4-5 Én megdicsőítettelek a földön: a feladatot, amelynek az elvégzését rám bíztad, elvégeztem. Most te is dicsőíts meg, Atyám, magadnál: részesíts abban a dicsőségben, amelyben részem volt nálad, mielőtt a világ lett.

Jn 18.4-7.33.38-39 Jézus tudta, mi vár rá. Eléjük ment hát, és megszólította őket: „Kit kerestek?” „A názáreti Jézust” – felelték. Jézus megmondta nekik: „Én vagyok.” Júdás is ott volt köztük, aki elárulta. Amikor azt mondta: „Én vagyok”, meghátráltak, és a földre rogytak. Jézus ezért újra megkérdezte: „Kit kerestek?” „A názáreti Jézust” – felelték. (...) Pilátus visszament a helytartóságra, maga elé hívatta Jézust, és megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?” (...) Pilátus ezt mondta: „Mi az igazság?” E szavakkal újra kiment a zsidókhoz, és kijelentette: „Én nem találok semmiben bűnösnek. De az a szokás nálatok, hogy húsvétkor valakit szabadon bocsássak. Akarjátok, hogy szabadon bocsássam a zsidók királyát?”

Szinoptikus párhuzamok

Mt 8,20 Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.”

Mt 27,31-56 Miután így csúfot üttek belőle, levették róla a palástot, s ráadták saját ruháját. Aztán elvezették, hogy keresztre feszítsék. Amint kifelé vonultak, találkoztak egy Simon nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztet. Fölérték arra a helyre, amelynek Golgota, vagyis Koponyák helye volt a neve. Itt epével kevert bort adtak neki inni, de amikor megízlelte, nem akarta meginni. Aztán keresztre feszítették, és sorsot vetve megosztották ruháján, majd leheveredtek, és őrizték. Feje fölé táblát tettek, amelyre elítélése okát írták: „Ez Jézus, a zsidók királya.” Vele együtt két gonosztevőt is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról. Az arra menők káromolták, s fejüket csóválva mondogatták: „Te, aki lebontod és harmadnapra fölépítéd a templomot, szabadítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Ugyanígy gúnyolódtak az írástudókkal és a vénekkel együtt a főpapok is: „Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni. Ha Izrael királya, szálljon le a keresztről, s akkor hiszünk neki. Az Istenben

bízott. Mentse hát meg, ha akarja. Hisz azt mondta: Isten Fia vagyok.” Ilyen módon gyalázták a vele együtt megfeszített gonosztevők is.

A hatodik órától a kilencedik óráig sötétség borult az egész földre. Kilenc óra tájban Jézus felkiáltott, hangosan mondván: „Éli, Éli, lamma szabaktani?” Vagyis: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Ezt hallva az ott állók közül néhányan megjegyezték: „Illést hívja.” Egyikük rögtön odaszaladt, fogott egy ecetbe mártott szivacsot, rátűzte egy nádszálra, és inni adott neki. A többiek meg így beszéltek: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa!” Most Jézus még egyszer hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.

Erre a templom függőnye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, sziklák repedtek meg, sírok nyíltak meg, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Feltámadása után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba, és többeknek megjelentek. A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek: „Ez valóban Isten Fia volt” – mondták. Messziről több asszony figyelte, mi történik; olyanok, akik Galileából eddig kísérték, és gondoskodtak róla. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak az anyja.

Mk 15,20-41 Ezután kivezették, hogy keresztre feszítsék. Az egyik arra menő embert, a cirenei Simont, Alexander és Rufusz apját, aki éppen a mezőről jött, kényszerítették, hogy vigye a keresztjét. Így vezették ki egy Golgota nevű helyre, ami a Koponya-helyet jelenti. Mirhával kevert bort adtak neki inni, de nem fogadta el. Keresztre feszítették, majd megosztottak ruháján, sorsot vetve, hogy kinek mi jusson. Három óra volt, amikor keresztre feszítették. Az elítélésének okát jelző táblára ezt írták: A zsidók királya. Vele együtt két gonosztevőt is fölfeszítettek, az egyiket jobb, a másikat bal felől. Így beteljesedett az Írás: „A gonoszok közé sorolták.” Az arra menők káromolták, csóválták a fejüket s mondogatták: „Te, aki lerombolod a templomot, és három nap alatt felépíted, mentsd meg magadat, szállj le a keresztről!” A főpapok és az írástudók szintén gúnyolódtak, egymás között ezt mondván: „Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. A Krisztus, Izrael királya, szálljon le most a keresztről a szemünk láttára, s akkor hiszünk!” Gyalázták azok is, akiket vele együtt fölfeszítettek. Hat óra tájban az egész földre sötétség borult, egészen kilenc óráig. Kilenc órakor Jézus hangosan felkiáltott: „Eloi, Eloi, lamma szabaktáni?” Ez annyit jelent: „Istenem, Istenem, miért hagytál el?” Az ott állók közül néhányan hallották, és megjegyezték: „Lám, Illést hívja.” Valaki odafutott, s ecetbe mártott szivacsot nádszálra tűzve inni adott neki. „Hadd lássuk – mondta –, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa!” Jézus hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét. A templom függőnye ekkor kettéhasadt felülről egészen az aljáig. Amikor a százados, aki ott állt, látta, hogyan lehelte ki lelkét, kijelentette: „Ez az ember valóban az Isten Fia volt.” Asszonyok is álltak ott, és messziről nézték, mi történik. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, az ifjabb Jakab és József anyja és Szalome. Ezek már Galileában is vele tartottak és a szolgálatára voltak. Rajtuk kívül még többen is jelen voltak, akik vele együtt mentek fel Jeruzsálembe.

Lk 12,50 Keresztséggel kell megkereszteltetnem. Annyira szorongok, míg be nem teljesedik.

Lk 23,26-49 Ahogy elvezették, megállítottak egy cirenei embert, Simont, aki éppen a mezőről tartott hazafelé. Vállára adták a keresztet, hogy vigye Jézus után. Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Jézus hozzájuk fordult: „Jeruzsálem leányai – mondta nekik –, ne engem sirassatok. Inkább magatokat és gyermekeiteket

sirassátok, mert jönnek majd napok, amikor azt fogják mondani: Boldogok a meddők, akik nem szültek, nem szoptattak. Akkor majd unszolni kezdik a hegyeket: Omoljatok ránk! És a dombokat: Takarjatok el! Mert ha a zöldellő fával így tesznek, mi lesz a sorsa a kiszáradt fának?”

Két kivégzésre ítélt gonosztevőt is vittek vele. Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek hívtak, ott fölfeszítették, s a gonosztevőket is vele, egyiküket jobbról, másikat balról. Jézus pedig mondta: „Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek.” Ruháján sorsot vetve megosztottak. A nép bávészkozott, a főtanács tagjai gúnyolódtak: „Másokat megmentett – mondták –, most mentse meg magát, ha ő a Messiás, az Isten választotta.” Gúnyt űztek belőle a katonák is, odamentek és ecettel kínálták: „Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magad!” – mondták. Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratot tettek: „Ez a zsidók királya.” Az egyik fölfeszített gonosztevő káromolta: „Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg hát magad és minket is.” A másik rászólt: „Nem félsz az Istentől? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded. Mi tetteink méltó jutalmát kapjuk. De ő nem csinált semmi rosszat.” Aztán hozzá fordult: „Jézus, emlékezzél meg rólam országodban.” Ezt válaszolta neki: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.”

A hatodik óra körül sötétség támadt az egész földön, s egészen a kilencedik óráig tartott. A nap elsötétedett, a templom függőnye középen kettéhasadt. Jézus ekkor hangosan felkiáltott: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.” E szavakkal kilehelte lelkét. Amikor a százados a történeteket látta, dicsőítette az Istent, s azt mondta: „Ez az ember valóban igaz volt.” És az egész kíváncsi tömeg, amely összeverődött, a történetek láttán mellét verte, és szétoszlott. Jézus ismerősei pedig, köztük az asszonyok is, akik Galileából kísérték, távolabb állva látták mindezt.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 22,6 Ábrahám tehát fogta az égőáldozathoz szükséges fát, s fia, Izsák vállára adta, ő pedig kezébe vette a tüzet és a kést. Így mentek egymás mellett.

Jób 19,23-26 Ó, bárcsak fölírná szavaim valaki, följegyeznék őket egy táblára! Ó, bár vasvésővel, aztán íróónnal örökre bevésnék őket a sziklába! Tudom jól, él ügyem szószólója, ő lép majd föl utoljára a földön. Hogyha fölébredek, maga mellé állít, és meglátom még testemből az Istent.

Zsolt 22,16-20 Torkom kiszáradt, mint a cserép, nyelvem ínyemhez tapadt. Kutyák falkája ólalkodik körülöttem, s gonosztevőknek serege zár körül. Kezemet és lábamat összekötötték, és a halál porába fektettek. Megszámlálhatom minden csontomat; ők néznek és bámulnak, elosztják maguk közt ruhámat, köntösömre pedig sorsot vetnek.

Zsolt 63,2 Isten, én Istenem, téged kereslek, utánad szomjazik a lelkem! Érted sóvárog a testem, mint a száraz, tikkadt, kiaszott föld.

Zsolt 69,22 Ételembe epét kevertek, szomjúságomban ecettel itattak.

Iz 53,11-12 „Majd ha véget ér lelkének gyötrelme, látni fogja a világosságot, és meglegedés tölti el. Szenvedésével sokakat megigazultakká tesz szolgám, mivel gonoszságait magára vállalta. Ezért osztályrészül sokakat adok neki, és a hatalmasok lesznek a zsákmánya, amiért életét halálra adta, és a gonosztevők közé sorolták, noha sokak vétkeit hordozta, és közben imádkozott a bűnösökért.”

ApCsel 2,22-24 Izraelita férfiak! Halljátok meg szavamat! A názáreti Jézust az Isten igazolta előttetek a hatalmas csodákkal és jelekkel, amelyeket – amint tudjátok – általa vitt végbe köztetek. Ezt az embert az Isten elhatározott terve szerint kiszolgáltattátok, és gonosz kezek által keresztre feszítve elveszejtettétek. Az Isten azonban feloldotta a halál bilincseit és feltámasztotta. Lehetetlen is volt, hogy a halál fogva tartsa.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Szent Ágoston: Micsoda egy színjáték! Az istentelenség érzéketlen szemei számára ez a nép szórakoztatása, a hit szemeinek egy erőszakos misztérium! Az istentelenség egy királyt lát, aki a jogar helyett a vértanúság fáját viszi. A hívő tekintet egy olyan királyt lát, aki azt a fát hordozza, melyre fel fogják szegezni, amellyel viszont később királyok homlokát fogják megjelölni, és amely megvetésre méltó az istentelenség szemében, de a szentek szíve ebben dicsekszik majd.

De hiszen akkor Krisztus nem csak a zsidók királya, és nem is csak a pogányoké? Igen, bizonyos: a pogányoké is! Mert miután azt Úr így szólta: „Én szenteltem fel Királyomat a Sionon, szent hegyemen.” (Zsolt. 2,6), hozzáfűzi: „Kérd tőlem, és örökségül adom neked a népeket, birtokodul a föld határait.” (Zsolt. 2,8) Ebben tehát egy nagy titkot fedezhetünk fel: Krisztus a zsidók királya, amennyiben a zsidók megkapják a megnyesést, de nem a hús körülmetélését értjük itt, hanem a szív megnyesését, nem betű szerint, hanem lelki értelemben.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

603. Jézus nem ismerte az elvetettséget, mintha Ő maga vétkezett volna. De a megváltó szeretetben, mely Őt mindig egyesítette az Atyával, Istentől való bűnös eltévelyedettségünkben úgy magára vett bennünket, hogy a nevünkben elmondhatta a kereszten: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mk 15,34). Mivel ennyire hozzánk, bűnösökhöz kötötte Őt, Isten „saját Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért áldozatul adta” (Róm 8,32), hogy „Fia halála által kibéküljünk ... Istennel” (Róm 5,10).

604. Isten azért, hogy a bűneinkért odaadja a Fiát, kinyilvánítja, hogy az Ő ránk vonatkozó terve a jóakaró szeretet terve, mely minden érdemünket megelőzi: „Ebben áll a szeretet, nem mintha mi szerettük volna Istent, hanem hogy Ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelésül a bűneinkért” (1Jn 4,10). „Isten azonban azzal ajánlja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm 5,8).

609. Jézus emberi szívében az Atya emberek iránti szeretetét magáévá téve „mindvégig szerette őket” (Jn 13,1), mert „nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). Így embersége a szenvedésben és a halálban szabad és tökéletes

eszközévé vált annak az isteni szeretetnek, mely az emberek üdvösségét akarja. Valóban, szenvedését és halálát szabadon fogadta el az Atya és az emberek iránti szeretetből, akiket az Atya üdvözíteni akar: „Senki sem veszi el (...) (az életemet) tőlem, hanem én magamtól teszem le” (Jn 10,18). Ezért Isten Fiának szabadsága akkor a legnagyobb, amikor a halál felé megy.

612. Jézus az Új Szövetség kelyhét, melyet a vacsorán önmagát följánlva elővételezett, az Atya kezéből elfogadja halálküzdelmében, a Getszemáni kertben, „engedelmes lett mindhalálig” (Fil 2,8). Jézus imádkozik: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a kehely...” (Mt 26,39). Így fejezi ki a borzadást, amit a halál emberi természete számára jelent. Valójában az Ő emberi természete, miként a miénk is, örök életre van rendelve; ezenkívül a miénktől eltérően az övé tökéletesen mentes a bűntől, ami halált okoz; de főként ezt az emberi természetet „az élet Vezérének”, az „Élőnek” isteni személye vette magára. Emberi akaratóval elfogadván, hogy legyen meg az Atya akarata, elfogadja halálát, mint megváltó halált, hogy „bűneinket Ő maga” fölvigye „testében a fára” (1Pt 2,24).

614. Krisztusnak ez az áldozata egyetlen, és az összes áldozatot beteljesíti és felülmúlja. Ez az áldozat elsősorban magának az Atyaistennek az ajándéka: az Atya odaadja a Fiát, hogy megbékéltessen minket Önmagával. Ugyanakkor Isten emberré lett Fiának áldozata, aki szabadon és szeretetből följánlja életét Atyjának a Szentlélek által, hogy a mi engedetlenségünket helyrehozza.

616. Ez a mindvégig való szeretet Krisztus áldozatának megváltó, helyrehozó, engesztelő és elégtételt adó értékét ad. Ő életének föláldozásban mindnyájunkat ismert és szeretett. „Krisztus szeretete sürget minket, hiszen arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt” (2Kor 5,14). Egyetlen ember sem volt képes, még ha a legnagyobb szent lett volna is, minden ember bűnét magára vállalni és áldozatul följánlani önmagát mindenkiért. A Fiú isteni személyének – aki felülmúl s ugyanakkor magába is foglal minden emberi személyt, és Krisztust az egész emberiség fejévé teszi – Krisztusban léte tette lehetővé, hogy áldozata mindenkiért megváltó áldozat legyen.

2606. Minden idők emberiségének – mely a bűn és a halál rabszolgája – minden szorongása, kérése és az üdvtörténet minden közbenjárása együtt van a megtettesült Ige e kiáltásában. Íme az Atya ezeket elfogadja és minden reményt túlszárnyalóan meghallgatja azáltal, hogy föltámasztja a Fiát. Így az imádság drámája a teremtés és az üdvösség rendjében végződik és teljeseedik be. A Zsoltároskönyv kezünkbe adja e dráma kulcsát Krisztusban. A föltámadás „mai” napján mondja az Atya: „Az én Fiam vagy te, én ma szültelek téged. Kérjed tőlem, és én neked adom a nemzeteket örökségül és birtokodul a föld határait.” (Zsolt 2,7–8)

A Zsidókhoz írt levél drámai szavakkal fejezi ki, hogyan valósítja meg Jézus imádsága az üdvösség győzelmét: „Földi életében hangosan kiáltozva, könnyek között imádkozott, és könyörgött ahhoz, aki meg tudta menteni a haláltól, és hódolataért meghallgatásra talált. Annak ellenére, hogy ő volt a Fiú, a szenvedésből engedelmességet tanult. Műve befejeztével pedig örök üdvösséget szerzett azoknak, akik engedelmeskednek neki.” (Zsid 5,7–9)

2741. Jézus értünk, helyettünk és a javunkra is imádkozik. Minden kérésünket egyszer s mindenkorra belefoglalta a kereszten elhangzott kiáltásába, és az Atya az Ő föltámadásában meghallgatta azokat, és ezért nem hagy föl a közbenjárással értünk az Atyánál. Ha a mi imádságunk bizalommal és gyermeki merészségével egyesül Jézus imádságával, mindent elnyerünk, amit az Ő nevében kérünk, és még többet, mint ezt vagy azt a dolgot: magát a Szentlelket, aki minden adomány foglalata.

467. A monofiziták azt állították, hogy az emberi természet mint ilyen megszűnt létezni Krisztusban, amikor Isten Fiának isteni természete fölvette. A IV. egyetemes Kalkedoni Zsinat 451-ben ezzel az eretnekséggel szemben megvallotta:

„Tehát a Szentatyákat követve valamennyien egyhangúlag tanítjuk, hogy egy és ugyanannak valljuk a Fiút és a mi Urunk Jézus Krisztust; Őt, aki tökéletes az istenségben és tökéletes az emberségben; valóban Istent és valóban embert, Őt, akinek értelmes lelke és teste van, és aki istensége szerint egylényegű az Atyával, és embersége szerint egylényegű mivelünk, »aki hozzánk hasonló mindenben, a bűnt kivéve«; az idők kezdete előtt az Atyától született az istenség szerint, és az utolsó napokban értünk és a mi üdvösségünkért az Istenszülő Szűz Máriától emberség szerint.”

„Egy és ugyanazt az egyszülött Fiú Úr Krisztust kell elismerni két természetben össze nem elegyítve, változhatatlanul, megosztatlanul, szétválaszthatatlanul, soha el nem tüntetve a természetek különbségét az egység miatt, hanem inkább megőrizve mindkét természet sajátosságát, melyek egy személybe és hüposztasziszba kapcsolódnak össze.”

540. A kísértés megmutatja, hogy Isten Fia mely módon Messiás, ellentétben azzal a szereppel, amit a Sátán javasolt neki, s melyben az emberek szívesen látták volna. Ezért Krisztus helyettünk győzte le a Kísértőt: „Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt” (Zsid 4,15). A negyven napos böjti idő által az Egyház minden esztendőben egyesül Jézus misztériumával a pusztában.

2825. Jézus, „jöllehet ő volt a Fiú, az engedelmisséget azokból tanulta meg, amiket elszenvedett” (Zsid 5,8). Mennyivel inkább érvényes ez ránk, teremtményekre és bűnösökre, akik Őbenne fogadott gyermekek lettünk. Atyánktól azt kérjük, hogy akaratunkat egyesítse Fia akaratával, hogy az Ő akaratát, a világnak életet adó üdvözítő tervét teljesítsük. Erre gyökerében teljesen képtelenek vagyunk, de Jézussal egyesülve és az Ő Lelkének erejével át tudjuk adni akaratunkat az Atyának, és el tudjuk határozni magunkat arra, hogy azt választjuk, amit az Ő Fia mindig választott: azt tenni, ami az Atyának tetszik.

Hozzá ragaszkodva „egy lélek lehetünk Ővele, és így megérthetjük az Ő akaratát, hogy amilyen tökéletesen megvalósul a mennyben, úgy valósuljon meg ez az akarat itt a földön is”.

„Látod-e, hogyan tanít [Jézus Krisztus] arra, hogy szerényen cselekedjünk, megmutatván, hogy az erény nem csak a mi törekvésünktől, hanem a mennyei kegyelemtől is függ? Ugyanígy mindegyikünknek, akik imádkozunk, megparancsolta, hogy viseljük az egész földkerekség gondját. Ugyanis nem azt mondta: »legyen meg a te akaratod« bennem vagy bennetek, hanem a földön mindenütt, hogy a tévedést kigyomlálják és elültessék az

igazságot, zárjanak ki minden gonoszságot és térjen vissza az erény, és az akarat teljesítése tekintetében már ne legyen különbség az ég és a föld között.”

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA DIVES IN MISERICORDIA KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

43. A nagypéntek eseményei, és már előtte a Getszemáni kertben mondott imádság is, szemmel látható változást hoznak annak a szeretetnek és irgalomnak kinyilatkoztatási folyamatában, melyet Krisztus messiási küldetésével hajt végre. Ő ugyanis, aki „jót cselekedvén és gyógyítván”, „gyógyítván minden gyengeséget és betegséget” ment végig az emberek között, most ellenkezőleg, saját maga szorul irgalomra; és várná is azt, amikor elfogják és kigúnyolják, elítélik és megostorozzák, tövissel koronázzák és keresztre szegezten a legkegyetlenebb kínok között leheli ki lelkét. Épp amikor leginkább megérdemelné az emberektől az irgalmat – azoktól, akikkel csak jót tett –, nem kapja meg. Sőt, akik legközelebb állnak hozzá, azok sem képesek megvédeni, ellenségei kezéből kiragadni. Krisztusban messiási küldetésének ezen az utolsó útján beteljesednek a prófétai jövendölések, főleg Izaiásé, melyet Isten Szolgájáról mondott: „az Ő sebei által gyógyultunk meg”

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA EVANGELIUM VITAE ENCIKLIKA

51. De van még egy esemény, mely magához vonja tekintetemet és megindult elmélkedésre készítet: „Miután megkapta az ecetet, Jézus így szólt: Beteljesedett! És lehajtván a fejét, kilehelte lelkét”. Az egyik római katona pedig „lándzsával átszúrta oldalát, melyből nyomban víz és vér folyt ki”.

Most már minden beteljesedett. A „kilehelte lelkét” kifejezés Jézus halálát szemlélteti, mely hasonlít minden emberi halálhoz, de utal a „Szentlélek ajándékára”, mellyel Ő kiragad minket a halálból és új életet ajándékoz nekünk.

Isten életéből kap részt az ember. Az Egyház szentségei által – melyeknek szimbóluma volt a Krisztus oldalából kifolyó víz és vér – folyamatosan árad ez az élet Isten fiaiba, akik az Új Szövetség népét alkotják. A Keresztből, az élet forrásából születik és gyarapszik „az élet népe”.

A Kereszt szemlélése így a végső gyökerekhez visz el bennünket. Jézus, aki a világba lépve ezt mondta: „Íme, eljövök, hogy megtegyem, ó Isten, akaratodat”, teljesen engedelmes volt az Atya iránt azért, hogy „szerette övéit, akik a világban voltak, mindvégig szerette őket”, és odaadta önmagát értük.

Ő, aki „nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és odaadja az életét megváltásul sokakért”, a szeretet csúcsát a Kereszten érte el. „Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, aki életét adja a barátaiért”. S ő meghalt értünk, amikor mi még bűnösök voltunk.

Ily módon hirdeti meg, hogy az élet akkor éri el központját, értelmét és teljességét, amikor elajándékozzák.

Az elmélkedés ezen a ponton dicséretté és hálává változik, s ugyanakkor arra indít, hogy utánozzuk és kövessük Jézust.

Mi magunk is arra vagyunk hivatva, hogy odaadjuk életünket testvéreinkért, így valósítva meg teljesen igazságban létünk értelmét és rendeltetését.

És képesek leszünk erre, mert Te, ó Urunk, példát adtál nekünk és Lelked erejét közölted velünk. Meg tudjuk tenni, ha minden áldott nap Veled – és mint Te – engedelmesek leszünk az Atya iránt és megtesszük az ő akaratát.

Engedd ezért, hogy tanulékony szívvel és nagylelkűen hallgassunk minden szót, mely Isten szájából való: így nem csak azt fogjuk megtanulni, hogy ne öljük meg, hanem tisztelni, szeretni és gyarapítani fogjuk az emberi életet.

XVI. BENEDEK PÁPA DEUS CARITAS EST KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

19. „Ha a szeretetet látod, látod a legszentebb Szentháromságot” – írta Ágoston. Az iménti meggondolásokban tekintetünket Jézus megnyitott oldalára emelhetjük, Őrá, „akit keresztülszúrtak” (vö. Jn 19,37; Zak 12,10), és fölismertük benne az Atya tervét, aki szeretetből (vö. Jn 3,16) egyszülött Fiát küldte a világba, hogy megváltsa az embert. Amikor Jézus a kereszten meghalt, miként az evangélista elmondja, „kilehelte a lelkét” (vö. Jn 19,30) – a Szentlélek azon közlésének bevezetéseként, melyet föltámadása után valósított meg (vö. Jn 20,22). Így teljesedett az „élő víz folyóinak” ígérete, melyeknek a Szentlélek kiárasztásának köszönhetően a hívők bensőjéből kellett fakadniuk (vö. Jn 7,38-39). A Lélek ugyanis az a belső erő, mely összhangba hozza a szívüket Krisztus szívével, és arra indítja őket, hogy az embertársakat úgy szeressék, ahogyan Ő szerette őket, amikor lehajolt, hogy megmossa a tanítványok lábát (vö. Jn 13,1-13), s különösen amikor mindenkéért odaadta az életét (vö. Jn 13,1; 15,13).

42. A szentek életéhez nemcsak a földi életrajzuk tartozik hozzá, hanem Istenből való életük és tevékenységük is a haláluk után. A szentekben láthatóvá válik: aki Istenhez megy, nem távolodik el az emberektől, hanem ekkor kerül igazán közel hozzájuk. Senki másban nem látjuk ezt jobban, mint Móriában. A megfeszített Jézusnak a tanítványhoz, Jánoshoz és általa az összes tanítványhoz intézett szavai: „Íme, a te anyád” (Jn 19,27) nemzedékről nemzedékre mindig újra igazak. Mária valóban minden hívő ember anyja lett. Az ő anyai jóságához és szűzi tisztaságához és szépségéhez jönnek az emberek minden korban és minden földrésről nyomorúságukban és reményükben, örömeikben és szenvedéseikben, magányosan és közösségben. És mindig megtapasztalják az ő jóságának ajándékát, megtapasztalják a kimeríthetetlen szeretetet, melyet Mária a szívéből oszt szét. A hála megnyilvánulásai, melyeket minden kontinensen és minden kultúrában kifejeznek iránta, annak a tiszta szeretetnek elismerései, mely nem önmagát keresi, hanem egyszerűen csak jót akar. A hívők Máriatisztelete ugyanakkor megmutatja a csalhatatlan érzéket az iránt, hogy miként lehetséges egy ilyen szeretet: az Istennel való bensőséges egyesüléssel, azzal, hogy Isten teljesen áthatja az embert, s így, aki Isten szeretetének a forrásából itta a szeretetet, maga is forrássá válik, melyből „az élő víz folyói fakadnak” (Jn 7,38). Mária, a szűz, az anya megmutatja, mi a szeretet, honnan ered és honnan nyeri a mindig megújuló erőt. Rábízunk az Egyházat, küldetését a szeretet szolgálatában:

Szentséges Szűz Mária, Isten Anyja,
Te ajándékoztad a világnak
az igaz világosságot,

Jézust, a te Fiadat – Isten Fiát.

Te teljesen ráhagyatkoztál

Isten meghívására,

s így a jóság forrásává lettél,

mely Istenből fakad.

Mutasd meg nekünk Jézust. Vezess minket Őhozzá.

Taníts meg minket megismerni és szeretni Őt,

hogymi magunk is

valóban szerető emberek

és az élő víz forrásai lehessünk

egy szomjazó világban.

FERENC PÁPA EVANGELII GAUDIUM KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

285. Miközben a kereszten Krisztus testében elszenvetted a világ bűnének és Isten irgalmasságának drámai találkozását, ott láthatta keresztese alatt az Anya és a barát vigasztaló jelenlétét. Ebben a fájdalmas pillanatban, mielőtt befejezettnek nyilvánította a művet, melyet az Atya rábízott, azt mondta Jézus Máriának: „Asszony, íme, a fiad” Majd ezt mondta a szeretett barátnak: „Íme, az anyád!” (Jn 19,26-27). Jézusnak a halál küszöbén mondott előbbi szavai elsősorban nem együtt érző aggodást fejeznek ki anyja iránt, hanem inkább a kinyilatkoztatás formái, amelyek egy sajátos üdvözítő küldetés misztériumát nyilvánítják ki. Jézus ránk hagyta édesanyját, mint a mi anyánkat. Csak miután ezt is megtette, érezhette úgy, hogy „minden beteljesedett” (Jn 19,28). A keresztlábánál, az új teremtés leghatalmasabb órájában Krisztus odavezet bennünket Máriához. Odavezet bennünket hozzá, mert nem szeretné, hogy anya nélkül járjuk utunkat, és azt akarja, hogy a nép ebben az anyai képben olvassa az evangélium minden misztériumát. Az Úrnak nem lenne kedvére, hogy az Egyházból hiányozzék a női ikon. Mária, aki oly nagy hittel hozta világra fiát, kíséri „többi gyermekét, (...) akik megtartják Isten parancsait és kitartanak Jézus tanúsága mellett” (Jel 12,17). Mária, az Egyház és a minden hívő közti bensőséges kapcsolatot – lévén hogy mindannyian különböző módokon szülik meg Krisztust – nagyszerűen fejezte ki Boldog Stellai Izsák: „Amiket az isteni sugalmazású Írásokban általánosan a szűz és anya Egyházra értünk, azt sajátosan Szűz Máriára értjük. (...) Az is elmondható, hogy minden egyes hívő lélek menyasszonya Isten Igéjének, anyja Krisztusnak, leány és nővér, szűz és termékeny anya. (...) Krisztus kilenc hónapot töltött Mária méhében; az Egyház hitének tabernákulumában megmarad a világ végezetéig, és a hívő lélek ismeretében és szeretetében megmarad mindörökkön örökké”.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Nagypénteken, az emberiség történetének eme leggyászosabb napján nincs szentmiseáldozat és nincs ünnepélyes szentségkiszolgáltatás sem. A liturgia és maga az Egyház is megfosztva ruhájától, csupaszon, csendben imádkozva vállal közösséget a magát

önként az emberek kezére adó, megfeszített, haláltusáját vívó Megváltóval. A hangszerek is hallgatnak. Ha mégis felhangzik ének, az Jézus Krisztusnak, Isten Fiának kínhalálának felelevenítésére szolgál. A liturgikus ima és cselekmények, valamint a csönd közlik mindazt, ami a történelem eme fordulópontjáról, annak értelméről átadható. Minthogy Jézus Krisztus mindenkiért meghalt, az Egyház minden emberért imádkozik: az Anyaszentegyházért, a pápáért, a papságért és a hívekért, a keresztelendőkért, a keresztények egységéért, a zsidókért, azokért, akik nem hisznek Krisztusban, azokért, akik nem hisznek Istenben, a világi vezetőkért, a szenvedőkért.

A könyörgéseket követi a kereszt felmagasztalása, ami egy egészen különleges tiszteletadás a megváltó Jézus előtt. Méltó és igazságos, hogy így forduljunk tehát a szent kereszthez:

„Üdvözlégy szent keresztfa, rajtad függött valaha, a világnak váltsága!

Jöjjetek hát, keresztények, hódolattal hajtsunk térdet:

Üdvözlégy szent keresztfa!”

A szentáldozást követően mindenki megszentelő csendben vonul otthonába.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Éneklő egyház:

Ecce lignum crucis (820)

<https://sites.google.com/site/nepenektar5/%C3%89E820.mp3?attredirects=0>

Imádunk Téged, Krisztus (825)

<https://sites.google.com/site/nepenektar5/%C3%89E825.mp3?attredirects=0>

Íme a keresztnek fája (821)

<https://sites.google.com/site/nepenektar5/%C3%89E821.mp3?attredirects=0>

A keresztfához megyek

<https://www.youtube.com/watch?v=OZgpamweppQ>

Jézus, világ megváltója

<https://www.youtube.com/watch?v=ZKGvid9LswI>

Gitáros énekek:

Dax: Áll a Fájdalomnak Anyja (Isten tenyerén album)

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren1984.zip>

Silye Jenő: Pieta (Jézus anyja, Mária)

<https://www.youtube.com/watch?v=F2Vet18Xncg>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Lackfi János: Istenem, Istenem, mért hagytál el engem?

Hú, hát ilyen végső szót érdemelt Jézus?
 Hát ilyen sorsot? Aki kárörömmel vagy
 keserúséggel nézi a világot, most ujjonghat,
 no lám, még maga Isten fia is belátta,
 hogy mikor vesztére törtek az emberek,
 akikkel pedig csak jót tett, hopp, elhagyta őt Isten.
 Akkor mi, többiek, miben is remélhetnénk?
 Tudjuk, hogy ezeket a szavakat Jézus
 idézte, továbbmondta. Az a zsoltár indul így,
 amely a haldokló zsidó férfiak imádsága.
 Ha hihetünk a tudós értelmezőknek,
 a szövegben egy fontos apróságot módosít Jézus.
 Az eredetiben a haldokló szinte számonkéri
 Istentől: „Hogy hagyhattál el engem?”
 Jézus viszont még a kereszten is az Atya
 akarására kíváncsi: „Miért is hagytál el engem?”
 Széthasogatott teste a templom meghasadt kárpitja,
 rajta keresztül léphetünk a legfőbb szentélybe.
 Kampóra fellógatott teste kivéreztetett nyershús,
 belőle élünk, táplálkozunk kétezer éve.
 Rettenetes haláltusája a mi gyógyulásunk,
 teste-vére az orvosság, melytől újjászületünk.
 Átéli az emberi magány végső nyomorúságát,
 hogy abban is velünk, halandókkal lehessen.
 Ám ami igazából érdekli még ott is, akkor is,
 félholt, fél-eleven tetemként, értünk megkínózva:
 hogy miért történik mindez, az elhagyattatás is,
 vajon mit és hogyan fog ebből kihozni az,
 aki nem a pusztulás atyja, hanem az élők Istene.

Túrmezei Erzsébet: Aki helyett Krisztus vérezett

Emlékezem: Kemény bilincsbe vertem,
 bénultan ültem a hideg kövön.
 Sötétség, bűn és vád töltötte lelkem,
 ijesztő csend kietlen börtönöm.
 Halál? Oly mindegy. Csak nagynéha lázadt
 valami bennem. Életvágy talán.
 S akkor... szerettem volna összetörni
 bűnt és bilincset börtönöm falán...
 Neki az ajtó rozsdamart vasának
 sámsonkarokkal! Ki a fényre! Ki,
 ahol szabad mezők ujjongva várnak,
 s ahol az élet szent magvát veti!
 Néha. És máskor rémek. Megremegtem:

a szívemen kemény, hideg marok.
Egy síron túli hang titkos hívása:
“Jöjj! Jöjj! Barabbás!” – Nem! Nem akarok!
“Barabbás!” Hah, már nem a rém hívása.
Ezer torokból tör ki: Ó, elég!
Ez a halál! Jön értem. Sírom ássa
és nem kiálthatok felé: Ne még!
Most! Súlyos léptek... fegyver csörrenése...
csikordul a zár... szoborrá meredt
minden tagom... egy érdes hang: “Barabbás,
szabad lettél. Le a bilincseket.”
Először mint egy álom. De lehullnak
mégis. Tántorgó lábaim előtt
kitárt kapu áll. Ott kinn vár az élet,
rám vár! Előre! Hadd köszöntsem őt!
Merre? Hová? Nagy céltalan örömmel
rohantam, mígnem bős tömegbe vitt,
zúgó tömegben torpant meg a lábam.
Pilátust láttam, népem véneit...
s ott állt egy ember: nagy szűrő tövissel
megkoronázott, véres, tört alak.
Vállán vörös palást, kezébe’ nádszál.
Hogy le nem roskad annyi kín alatt!
Gyöngé, törékeny. Vad lelkeimmel érzem:
szelíd, egészen más, mint én vagyok.
Arcán csend, nyugalom. Megtört szemében
valami földöntúli fény ragyog.
Ki ez az ember? Megkövülten állok.
Énrám tekint. Ki Ő? Mit véthetett?
Valaki szól: “A názáreti Jézus.
Őt feszítik meg Barabbás helyett.”
Oly hosszú út vezet a Golgotára...
Én végigjártam. Két lázas szemem
odatapadt vonagló alakjára,
ott égett minden gyilkoló szegen.
És nem tudtam többé levenni róla.
A szemek fénye... az a szent ajak...
a hulló vér... Múlt a perc, az óra.
Felejthetetlen percek és szavak.
A szívemen gigászi nagyra nőttek
láttán kemény, hideg, gránithegyek:
Helyettem! Énhelyettem! Énhelyettem!
Hogy én éljek, hogy én szabad legyek!
Mikor utolsót vonaglott a teste,
mikor már minden elvégeztetett,
mentem alá a gyász hegyéről én is.
– S ölbe vettem... egy síró gyermeket.
Megsimogattam... lázadó kezemmel,
mely azelőtt csak gyilkolt és rabolt.
S akkor tudtam meg, hogy Barabbás meghalt.
Az ő testét fedi a sziklabolt.
Már csak szeretni, simogatni vágytam,

haladni csendesen, mint Ő haladt,
 aki helyettem roskadt le a porba
 Golgota útján a keresztt alatt.
 Helyettem. Énhelyettem! Énhelyettem!
 Ez a szó zengi át az életem.
 Napfény gyanánt ez tündökölt felettem,
 s ez nyitja meg a mennyet is nekem.
 “Ki az? Ki zörget?” – kérdik majd. “Barabbás,
 aki helyett a Krisztus vérezett.”
 S kitárják akkor ujjongó örömmel
 a gyöngykaput fehér angyalkezek.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Mit mond nekem a keresztre feszített Jézus? Figyelek-e a szavára, a tekintetére?
- Rábízom-e magamat Szűz Máriára?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te az ősbűnnek az egész emberi nemre átszálló örökségét, a halált legyőzted szent Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak szenvedésével. Add, hogy mi, akik hozzá hasonlókká váltunk, miként emberi természetünk révén hordozzuk a földi ember képét, úgy kegyelmétől megszentelve a mennyei ember képét is hordozhassuk. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Szent II. János Pál pápa: ima a szent kereszthez

Üdvözlégy, szent keresztt, amelyen maga az Isten Fia, az Ige, kitárt karjaival magához ölelt bennünket, és a mennyei Atya iránt kiengesztelt. Üdvözlégy, szent keresztt, érzékeink minden szennytől és gonoszságtól való megtisztításának üdvös eszköze, ha alázatos lélekkel átkarolunk.

Üdvözlégy, szent keresztt, amely atyáinknak kimondhatatlan örömet okoztál, Az által, Aki szegekkel átverve függött rajtad. Üdvözlégy, szent keresztt, éles kard eltompítója, mert Aki rajtad függött, nem fordult el a jó szándékú latortól. Üdvözlégy, szent keresztt, amelynek birtokában most a hívő nép, a szent nemzet, felajánlunk téged könyörgő áhítattal Krisztus Istenünknek, Aki szegekkel rajtad függeni akart.

Azért, ujjongva hirdetjük, hogy a mi ártatlan Istenünk, rajtad függve kitárta szent kezeit. Rajtad omlott ki az Isten Fia vére, amelynek mindnyájan részesei lettünk. Akik téged hódolva tisztelnek, éltető Istenünket engesztelik ki elkövetett gonoszságaik miatt, azok bocsánatát könnyen megnyerik végtelen leereszkedése által, Aki annyit szenvedett miattunk, ha megemlékezünk mindent megújító szenvedéséről.

Üdvözlégy, szent keresztt, a Nagy Király győzelmes fegyvere, amely, második, félelmetes eljövetele alkalmával jelzi útját az égi erők sorainak, az igazak seregének, akik Eléd jönnek fényben tündökölve, dicsőségét hirdetve a mindenség Királyának.

Utánozhatatlan dicsőség, amelyet magától, a rajtad függő Jézus Krisztustól kaptál, nyilvánvaló lesz az igazak előtt, nyeresége azoknak, akik a te isteni erődöt tartották szemük előtt, már akkor, amikor még a földre húzó nehézkes testben éltek.

Szent kereszt, keresztények oltalma és hűséges őrzője, az ellenség vad támadásainak hathatós elfordítója, tekints reánk, Amiatt, Aki rajtad függött, a dicsőség fényességében, világosítsd meg lelkünket, hogy mi is önként vállaljunk olyan szenvedést, amelyet rajtad szenvedett miattunk a láthatatlan Atyának Fia, az Örök Ige. Ámen

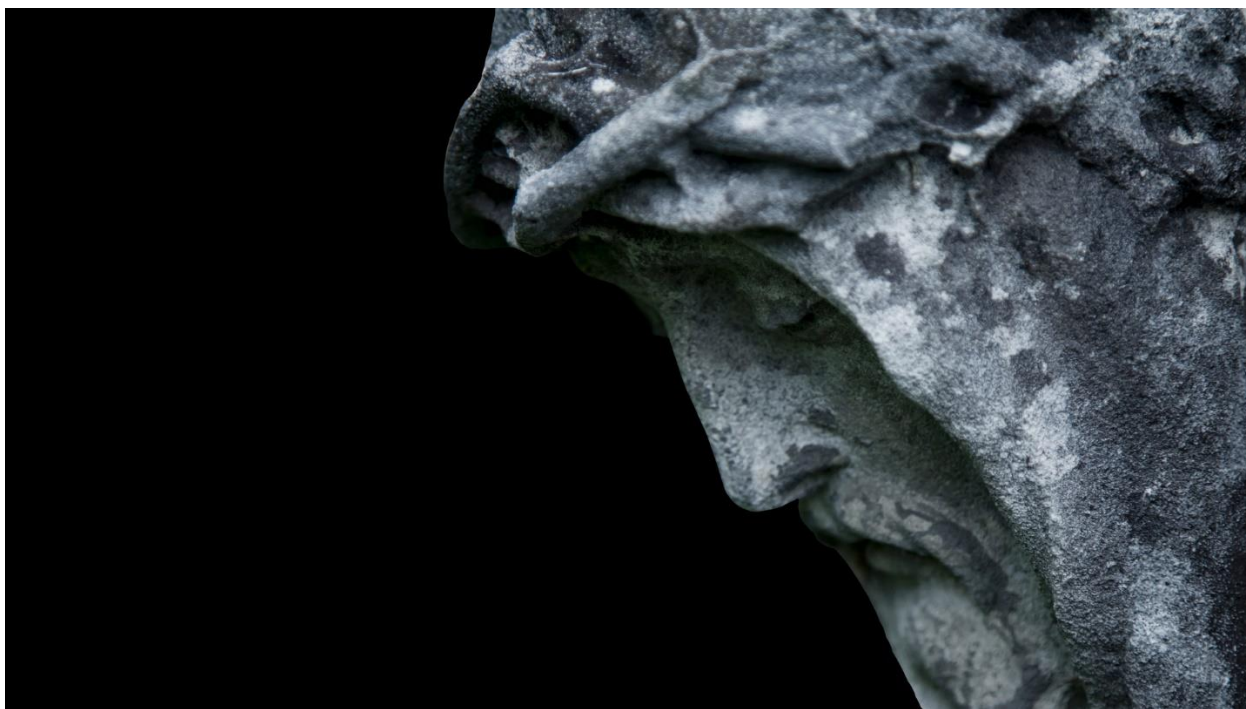
Assisi Szent Ferenc imája

Uram, Jézus Krisztus! Két kegyelmet kérek tőled, mielőtt meghalok. Az egyik, hogy érezhessem lelkemben és testemben – amennyire lehetséges – azt a fájdalmat, amit Te, édes Jézus, keserves kínszenvedésed alkalmával elviseltél. A másik az, hogy érezhessem szívemben – amennyire lehetséges – azt a túlradó szeretetet, amely Téged, Isten Fiát arra indított, hogy értünk, bűnösökért oly szörnyű szenvedéseket önként és szívesen magadra vállalj. Ámen.

***Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged,
mert szent kereszted által megváltottad a világot.***

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

*Ha majd fölmagasztalnak a földről,
mindenkit magamhoz vonzok (Jn 19,17-30)*

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Isten folyamatosan szomjazik rám. Ő keres engem, elem jön és mindenét, még Egyszülött Fiát is odaadja értem. Meghív arra, hogy szeretetére szeretettel válaszoljak.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– legalább Nagypénteken, egyetlen napra csendet teremtek magamban, hogy csendes ürességemet a Teremtő maga tölthesse be.

– kitartóan szomjazzam Istent.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Nagypéntek („B” év)

Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Szent Ágoston prédikációjának részletét a *Catena aurea* német nyelvű kiadása alapján Asztalos Livia fordította Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Lackfi János: Istenem, Istenem, mért hagytál el engem? – a szerző engedélyével

Túrmezei Erzsébet: Aki helyett Krisztus vérezett – <https://www.istenesversek.hu/turmezei-erzsebet-aki-helyett-a-krisztus-verezett>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görfölv Tibor, Grász-Szilgy Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Paal Ágnes, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levélcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu